Стратегија утицаја климатских промена на интеракцију екосистемских услуга укоришћењу и управљању шумским ресурсима Београда

Записник са Радионице „ Вредновање екосистемских услуга“

Модератор: Анђелка Јевтовић, дипл. инж.пејз.арх.,

Јавно предузеће „Србијашуме“,ШГ“Београд“

Тема радионице: Дефинисање и вредновање ексистемских услуга у шуми Космај

Место и време одржавања радионице: **Шумска управа „Липовица**“, Липовички пут бб, Барајево, 06. август 2021. године од 12:00 до 14:00

Учесници:

1. Анђелка Јевтовић, ЈП „Србијашуме“, ШГ „Београд“
2. Стево Секулић; ЈП „Србијашуме“, ШГ „Београд“
3. Љубомир Попара; Покрет Горана Србије, и Удружење „Милутин Миланковић“
4. Михаило Раткнић, Институт за шумарство
5. Немања Алексић, ЈП „Србијашуме“, ШГ „Београд“
6. Љиљана Радовановић, Секретаријат за заштиту животне средине
7. Стојан Митковић, ЈП „Србијашуме“, ШГ „Београд“
8. Марковић Миладин, ЈП „Србијашуме“, ШГ „Београд“
9. Милан Рајковић, ЈП „Србијашуме“, ШГ „Београд“
10. Софија Јевремовић,ГО Лазаревац

Постојеће стање: Екосистемске услуге (ЕСУ) нису до сада ни законски , а ни практично третиране у смислу економског вредновања.Шума је углавном вреднована преко вредности двета , а не кроз остале користи које она пружа.Стратегија има за циљ да вреднује остале вредности шуме јер је то саставни део одрживог коришћења природних ресурса.Када се утврде данашње вредности ЕСУ , моћи ће да се утврди на који начин ће се мењати поједине екосистемске вредностии и утврдиће се у ком правцу треба да се усмере будућа финансијска улагања у ЕС,У које ће се мењати услед климатских промена.

Из тог разлога ће се неке од њих занемарити, а у неке ће се улагати пуно више. Статегијом ће се направити модели који би показали које ће све ЕСУ опстати у периоду од 30-50и 100 година уз примену одређених адаптивних мера на које треба да се усмере наше активности.Ово се односи на избор адаптивних мера које ће да се одупру климатским променама и на тај начин обезбеде трајност ЕСУ.Кроз Стратегију ће се,различитим методама вредновати сваку ЕСУ и због тога је од велике важности да од корисника ЕСУ добијемо информације о постојећим услугама екосистема , о могућем побољшању постојећих ресурса, о могућности коришћења нових и о проблемима који постоје.

УСЛУГА ЕКОСИСТЕМА СУ:

1.УСЛУГЕ ПОДРШКЕ услуге које су неопходне за производњу свих осталих услуга екосистема формирање земљишта, фотосинтеза, кружење воде и хране

2.УСЛУГЕ СНАБДЕВАЊА производи који се добијају од екосистема храна, влакна, гориво, генетски ресурси, биохемикалије, природни лекови, лекови, ресурси за украсе и свежа вода

3.УСЛУГЕ РЕГУЛИСАЊА користи које се добијају од регулисања процеса екосистема

регулисање квалитета ваздуха, регулисање климе и ерозије, чишћење воде, регулисања болести и штеточина, регулисање природних штетности

4.КУЛТУРНЕ УСЛУГЕ нематеријалне користи које људи добијају од екосистема духовно обогаћивање, развој знања, самоупознавање, рекреација и естетска искуства

На основу Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС“, број 95/2018), члана 68. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/2009, 88/2010, 91/2010-испр., 14/2016 и 95/2018 -други закон), члана 13. Решења о стављању под заштиту природног добра донете су Одлуке о накнадама за коришћење заштићеног подручја Предела изузетних одлика отвара могућности за прикупљање средстава која ће се наменски трошити за унапређење заштићених добара (отвара се наменски рачун за свако заштићено природно добро).

Представници ЈП „Србијашуме“, ШГ „Београд“

Евидентираним корисницима (корисницима накнада) послато је обавештење да ће се почети са наплатом ЕСУ што је наишло на велико негодовање корисника.

Заправо наплата великим фирмама није проблем, бар не тако велики , али је проблем са мањим фирмама јер неће да сарађују. Мада ни до сада није постојала добра сарадња.

Предлог је да се наплаћује посета видиковцу на Космају, али да је потребно да се добије употребна дозвола за видиковац.

Примећено је да се повећао број сталних житеља у кућама које су се повремено користиле и то са собом носи нове ситуације које треба решавати (одвоз смећа, отпадне воде и сл.)

Стављен је нагласак да шуме треба посматрати као целину и да је погрешно фокусирати се само на ЗПД јер је на Космају под заштитом само 1000ха од укупних 5500ха.

Ценовником су обухваћени сви корисници шуме који обављају послове или имају некретнине на заштићеном подручју или посећују шуму и на неки други начин користе њене погодности.

Поменути ценовник је наишао на негодовање корисника.

Постављено је питање шта се дешава у Обреновачком забрану где је корисник ЈП Србијашуме , а управљач је Фонд за екологију Обреновац.

Предлог: Да се на Космају повећа понуда која би била интересантна посетиоцима и на тај начин повећати њихов број.

Такође се наводи да је потребно организовати раднике који би обављали послове везане само за ЗПД јер би се на тај начин побољшао квалитет понуде.

Представник Секретаријат за заштиту животне средине

Поставља питање : Шта је то што треба да се наплаћује?

Наводи да Секретаријат издваја средства за заштите и унапређења ЗПД.

Представник Покрета Горана Србије и Удружења „ Милутин Миланковић“

Наводи да пример да се у НП Ф.Гора дуго радило на припремама тј. Дуго су радили на припреми разноврсне понуде посетиоцима па су тек онда направили систем наплате и почели да га примењују.

Предлог: Да се побољша систем информисања о историјату шума и историјским местима у њима.

Предлаже да се побољша понуда за коришћење шума тј. Да се постојећи потенцијал шуме побољша како би се повећала посета и зарадио новац.

Евидентан је проблем који се односи на увођење водовода у селима , а да се истовремено не уводи канализација и онда имамо ситуацију да сељаци постојеће бунаре користе као септичке јаме у које бацају живу да их не би празнили.

Предлог: Прављење инфо флајера о ЗПД у којима ће да пише шта све није дозвољено у шуми, шта је дозвољено, шта се од тога наплаћује и колико.

Питање: Да се направи преглед шта је све побољшано на Космају од када је проглашен за ЗПД.

Проблем: Нема озбиљног пошумљавања на територији града.Београд се десетоструко увећао и територијално и по броју становника , али се површине за садњу нису повећале.

Представник Института за шумарство

Предлаже да мења систем газдовања шумама и концепт ЗПД јер сматра да би се кроз вредновање ЕСУ обезбедила средства за одржавање и унапређење шумских подручја.

Наводи да је тренутна ситуација да становништво негодује због постојеће забране обављања великог броја делатности у зонама првог, другог и трећег степена заштите јер сматра да је бесмислена заштита шуме и прављење ситуације да се нешто штити тако да га нико не користи.

Евидентно је да је проблем дивљих депонија и не регулисаних отпадних вода највећи проблем за шуму и коришћење ЕСУ.

Наводи да је циљ Стратегије и да се попише шта је све проблем и недостатак у шумама

И да све кориснике шума и земљишта уклопи у систем

Напомена: Долази време укидања индивидуалних ложишта и гашења термоелектрана.

Питање модератора у вези проблема у другим шумама чији је корисник ЈП Србијашуме

упућено шумарима:

Одговори:

Постоји велики проблем у надлежности и организацији одвожења кућног смећа

Недостатак контејнера за смеће. Ложење ватре ван предвиђених места.

Проблем са дивљим депонијама, и са потпуном незаинтересованошћу комуналне полиције за бесправна дешавања у шуми.

ПРЕДЛОГ: Наплата камповања у шуми; роштиљање.....

Проблем.. Локално становништво не жели ништа да плаћа.

Проблем је што не постоје казне за прекршиоце на лицу места.

Представник општине Лазаревац

Наводи да је у Одељењу заштите животне средине и да је одлучено да она посећује стручне скупове како би се створила боља слике стварног стања по овом питању.

Подсетник за Анђу:Слике са скупа су код Стеве.-